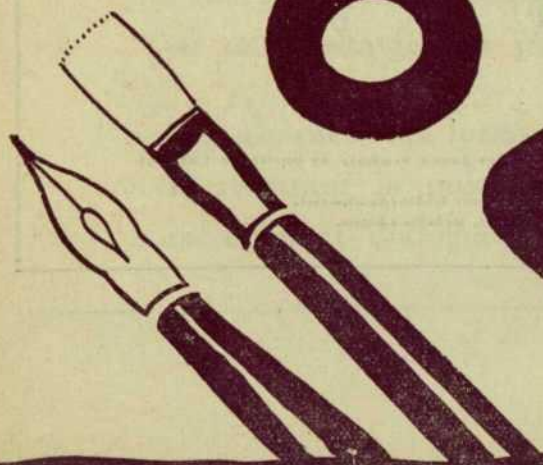
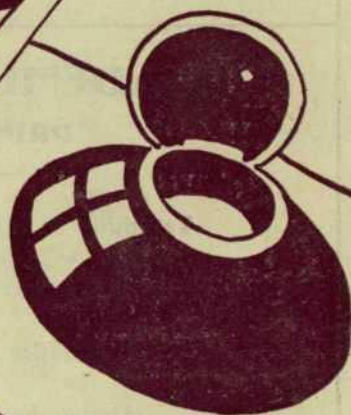

REVISTA

POBRE

Calzina

Al Poble Nou
i a tot el món
hom beu

Xampany LINCOLN

Caves a
Sant Sadurn de Noia

P. Mora

Sastre

Passeig Triomf, 24 Poble Nou

Ferreteria i Drogues

R. VILA FURRÓ

Pintures - Olls - Articles de goma i elèctrics, etc.

Taulat, 83 i Triomf, 2 - Telèfon S. M. 519 - BARCELONA - P. N.

ACADEMIA MERCANTIL MODERNA

PRINCESA, 15, pral. ~ BARCELONA

Fundada en 1907

Teneduria de Llibres.

Càlculs mercantils

Correspondència

Ortografia.

Lletra

Comercial

Documentació mercantil.

Mecanografia

Taquigrafia.

Francès.

Anglès

Dibuix.

Classes per Senyoretes i especials per joves acabats de sortir de Col·legi.

Totes les assignatures s'expliquen individualment,
per medi de professorat intel·ligent, pràctic i actiu.

POBLE NOU

REVISTA

R E B O S T

per GUERAU DE LIOST

Emblanquinat per dins, entrenyinat de fora,
com un convent exhala benèvola frescor.
En un recó la gerra, que tapa un tovalló,
un àpat suculent fa somnià abans d'hora.

De l'embigat sospesos, graviten els pernils,
mostrant un d'ells la sana rojor d'una ferida.
Una fragància puja fins arribà a l'eixida,
d'un enfilall esplèndid irradiant de fils.

Una renglera innúmera de pans abonyegats
s'allarga vora el sostre. Reposen admirats,
en un prestatge, els pots d'espessa confitura,

qui alternen els formatges ullats, alabastrins.
I, respirant la pols qui a flor de terra sura,
secretament dialoguen dos plàcids ratolins.

EL TEMPS i ELS AEROLITS

Heus ací que, tot rient, rient, ja hem arribat al mes de Juny, que vol dir que ja ha transcorregut mig any d'ençà que encetàrem el 1927. I sembla que era només ahir que el començàrem! També sembla que era ahir que s'instituí el règim dictatorial a Itàlia—i en altres tocoms—i, com veieu, ja fa cinc anys que fa la viu, viu. Igual cosa ens succeeix en pensar en la Gran Guerra, i ja han passat més de dos llustres!

Això del temps és una molt enganyadora cosa. Ens pensem que era ahir, i els mesos i els anys s'han escolat de pressa al nostre entorn. Ens creiem que encara som joves, i la mort ens sorprèn amb aquest auto-engany optimista i esperançador.

Quan s'esdevé un fet que capgira l'edifici de la nostra organització social i avergonyeix les nostres conviccions, tots, de primer antuvi, resten sorpresos. Tot seguit ens sobreposem al nostre ànim i diem, si fa no fa:—Això no pot durar...!—I la Gran Guerra, que no podia durar més d'un mes, s'allargà quatre anys... Com la Guerra Gran, altres esdeveniments els quals fins són assenyalats a termini fixe, s'ajornen indefinidament...

Passa, amb això, que sempre ens creiem que ja hi som a temps per a fer tornar les aigües al seu curs normal. I no sabem veure com les aigües s'infiltringen dintre de nosaltres, influeixen el nostre esperit i occeixen paulatinament les nostres conviccions.

Cal estar atent a la passa invisible i poderosa del vell Saturn. L'enemic Temps és d'una composició molt subtil i hàbil. Si no vigilem i no sabem reaccionar a l'hora deguda, se'ns parerà el rellotge del nostre esperit i sempre més viurem a l'hora que ens dictarà el Temps—una hora freda, sempre igual, sense ànima,—com uns aerolits vagant en el buit de la immensitat sideral per anys i panys...

De les donzelles inconscients

L'ADMIRABLE «Xèspir» en un número passat d'aquesta Revista, es planyia amb tota la raó que la major part de les donzelles de casa nostra no aspiren a gaire cosa.

Si ens permeteu separar un cert nombre de dones joves les quals tenen una personalitat pròpia i viuen l'ambient sà de la mesura i de la intel·ligència, hauré de dir com l'amic al·ludit que la resta del sector femení cal dividir-lo en dues categories: (a) la noia lliberta, sense brúixola, lleugera en el vestir, amb un niu de pardalets al cap i unes molles a les cames, i (b) la noia massa encauada a la llar, minsa, gens personal i, per tant, desapercebuda en el món.

«Xèspir» ha assenyalat els camins que una noia hauria de petjar per a distingir-se dignament, per a sostreure's de la influència de les convulsions epilèptiques o bé de l'anorreament insípid que produeix l'esclavitud en grau superlatiu produïda tanmateix per l'estreta i innecessària vigil·lància de la família.

Si el citat amic deixava besllumar en el seu article un prec a bastament respectuós, jo el continuaré aquest prec. Abans que tot, però, em caldrà parlar sincerament i qui sap si les meves paraules feriran la susceptibilitat d'algun amic i àdhuc la d'algun parent.

Però si no som redemptors, ja és hora que combatem enèrgicament les malures les bactèries de les quals han emmetzinat la nostra joventud, especialment la femina, posant fora de to qualsevol gest, qualsevol acte que d'ella en surt.

No cal ésser filòsof com Descartes ni Spinoza per a combatre aquesta malura; la raó i la realitat del viure ens burxen continuament i ens aguditzen els sentits fent-

nos clara la visió estrofolària d'un bon eixam d'ànimes pobres.

Si com he dit abans, em cal parlar nuament, heus ací la meua crítica.

La noia lleugera és un tipus de dona universal. Malauradament, no és tan sols a la nostra terra que aquest tipus de dona ens trasbalsa. Davant de tot, el xàrleston, el caprici de les modes i els somnis de pedres precioses, motius de dubtosa estètica, no han nascut pas ací; han caigut al damunt nostre com una plaga, després d'abocar la bogeria entre les societats més brillants.

Entre aquestes societats un bon contingut de dones han demostrat tenir l'enteniment ben cabal i s'han escapolit de les manies. A casa nostra ha estat tan ínfim el conjunt de dones de seny, que us costa qui-sap-lo trobar una damisel·la conscient.

Una sola acció no justifica el grau d'intel·lectualitat de qui l'ha comesa; tothom cau en l'error. Tothom, algun cop a la vida, fuig de la línia dreturera.

Però, si el que en fuig no hi torna per ara i viu al marge de la naturalitat, llavors podem jutjar sense enganyar-nos que el fugitiu és un desequilibrat. Aquest adjectiu apliquem-lo, doncs, a les donzelles entusiasmades pel ball.

El sol fet de ballar ja és una betzoleria, perquè, digueu-me, estimats lectors i lectores:—On és la quantitat de bellesa, de poesia, d'idealisme, de noblesa—realitat tanmateix,—que s'observa en un ball qualsevol? On és l'humanisme?

I quin profit espiritual—si voleu només instructiu—poden ofrenar un fox, un tango, un xàrleston, etc., a una noia, que l'ensinistrin, la preparin per a revelar-se en

el moment oportú com una bona filla, una amable esposa i una excel·lent mare?

Potser un verinós perfum de romanticisme miseriós és tot el que sura en l'ambient ballari. De vegades, també, un brià sensual. Però res més.

Dissortadament o sortosament, la criatura humana no té ni el cor ni el cervell vora dels peus; ben al contrari, Déu ens ha donat el tacte espiritual en bons llocs i dins d'unes formes que no ballen pas el xàrleston.

Aquestes innovacions d'encongir, d'estirar i d'extrafer el moviment de les cames han vingut a complicar encara més l'horitzó de la jovesa i, per la meua part, haig de dir que el caminar botant, a sacsejades, i amb anormalitat, em sembla més aviat propi de persones desgraciades, però, com tot es fa per obra i gràcia d'un compàs (?) de música pestilent, s'agreuja la qüestió; i a vegades penso que els xarlestonistes, per exemple, no són gent d'aquest planeta. Pot ser han descendit de Neptú.

Seriosament, però, cal confessar que la mania del ball ha emmetzinat l'orgull de la dignitat i que aquestes donzelles tan entusiasmadades haurien d'estimar-se més en el que valen, i en el que poden valer.

I en quant a les modes...

Heus aci una altra plaga que ens ha atuït.

No pretenc, donzella, que la teua faldilla s'arrocegui per terra, que una llarguíssima cabellera et pesi damunt la testa, que t'escanyis el dors ni que vagis enfarfegada com la dona dels temps passats.

Però t'haig d'advertir, dona lleugera, que el teu caminar no és prou decent, ni tens necessitat de mostrar el teu genoll, ni

d'arrencar-te mitges celles, ni d'embadurnar-te el rostre, ni d'emascarar-te els ulls, ni de pintar-te els llavis, etc., ni de fer cap cosa la qual sigui allunyada de la realitat i de l'estètica, i molt menys contra Natura.

Saps què fas, estraferent el bon costum i la natural claror de ta figura? Et fas poca davant la gent que judica un ésser per tot ço que pot portar d'humà, i de diví.

I ara digues:—Es real, humà, sensat i bell, arrabassar sense pietat la vertadera expressió d'un cos, que al capdavant és on s'hi reflexa l'ànima? No és contraproductiu volguer donar, per exemple, als ulls una vivacitat avassalladora, si llur claror natural és la d'humilitat? Per què canviar en un roig viu impur el color de llavis rosats? Per quin fi una faldilla excessivament curta i un escot decididament massa llarg? Etc., etcètera.

Aquests atributs, dona lleugera, no et portaran pas a un objectiu admirable; més aviat em decanto a creure que t'han d'anul·lar com un eclipsi dintre la vida, i en tu no germinarà pas la llavor del patriotisme, puix tot el que ix de la buidor i és cosa vera, no ho és per a tu; per això, ai là!, ets tan poca cosa.

Encara et podria parlar extensament del cinema i d'altres coses la influència de les quals et duu desassossegada, però no em vull allargar massa en el meu article i a més a més crec modestament que si les línies que deixo escrites et fan reflexionar—només reflexionar—et decantaràs cap a mi, i això sol és prou per a acreditar l'estalvi de tasca que he decidit fer.

JOAN B. CASAJOANA

(Acabarà)

L'ombra del diable

L'acció passà a l'hostal tranquil d'una d'aquestes ciutats grises que no semblen sinó fetes per als capellans i militars retirats i per dolç racer dels vells que hi prenen el sol i hi viuen de rendeta.

Un mig dia, arribà a l'hostal un capellà jove. Per la pell bruna cremada i lluenta de la seva cara s'endevinava prou que el sol l'havia tocat de molt a la vora i que damunt de la seva teula s'hi havia ajagut més d'un cop la boira i hi havia xiulat més d'una ventada. Alt i escardalenc com era i amb la sotana d'un negre verdós i tornasolat donava tota la sensació d'un pregadéus de muntanya.

En arribar a l'hostal, abans d'asseure's a taula, s'atancà a l'encarregat que hi havia darrera el taulell i amb un aire de reserva i de cert misteri demanà si podien reservar-li cinc cambres per la nit. L'encarregat, volent dissimular endebades l'estranyesa que li feia la comanda, fullejà la llibreta i li digué que sí.

El jove capellà llavors, amb la tranquil·litat i la satisfacció del que ha solucionat un problema greu, s'assegué a taula i es posà a dinar, sense adonar-se de l'espectació que havia desvetllat en els moços de l'hostal que, en un instant ja s'havien passat de l'un a l'altre, a cau d'orella, la comanda que havia fet ell, i que no el deixaven de vista.

En acabar de dinar, desaparegué de l'hostal i no el vegeren en tota la tarda.

A l'hora de sopar, tornà a compareixer tot sol, es tornà a posar a taula i sopà tranquil·lament.

L'espectació del servei de la casa fou encara major. Aquell capellà, amb aquella

figura i què, tot essent sol, havia demanat cambra per cinc, anava prenent als ulls d'aquella gent humil un aire de misteri que els inquietava. La llur inquietud creixia encara més, cada cop que anaven tocant hores i no veien compareixer ningú, arribant-los a fer una mena d'engúnia i tot quan havent acabat ell de sopar i quedant sol al menjador, se'l veia esperar tranquil i gairebé immòbil.

En tocar, però les deu, es mirà el rellotge, començà a inquietar-se i, al més petit soroll que sentís, es girava, inquiet, cap a la porta del menjador. De sobte es sentí una remor a l'escala i no trigaren a presentar-se al menjador tres capellans i un jove seglar.

Dels tres capellans n'havia un d'alt, prim i un xic corbat d'una corba dolça i suau i pàl·lid de cara. La corba del seu cos no semblava sinó un aire que li hagués quedat de tant acotxar-se a aconsolar malalts i desvalguts i aquell pàl·lid de la seva cara, una resplendor de la llum mística que el cremava per dintre.

Un altre de mitjà molt polit i ben clenxinat, de cara rodona i sentimental, amb un mantell tot airós i amb una cinta de seda ampla i de banda a banda de pit. Era ben bé el tipus de capellà que es troba en algun que altre poblet, que sap música i fa versos.

I l'altre per fi era petit i grassó, de cara rodona, ampla, roja i lluenta, de coll curt i oprimit per les borletes escorradores d'un vulgar escanya-vicaris i de pit en infinits replans: un hom només se'l sabia imaginar beneïnt taula.

El jove seglar era un xic roig, tot ell ali-caigut, vestit d'una manera justeta i per la confiança com parlava amb els capellans i un cert aire que tenia, feia sospitar que es tractava d'un ex-seminarista.

Després de saludar tots quatre, el capellà que ja hi havia a l'hostal, fent-se acompanyar per un dels moços, anaren prenent possessió cada u de la seva cambra, reunint-se, però, aviat, i tancant-se tots dintre d'una sala.

No feia un quart que estaven tancats en aquella cambra que tot el servei de l'hostal havia passat ja per davant la porta, atancant-s'hi alguns de puntetes, per si entenien aquell xiuxiueig que s'hi sentia. Un dels moços pogué entendre que parlaven en llatí i llavors la intriga fou encara major, no endevinant a quines pràctiques estranyes, es podien donar, aquelles hores de nit.

Tanta fou, que, no podent resistir més, acordaren que un d'ells trucaria a la porta amb l'excusa de preguntar-los si havien cridat.

Així ho feu un d'ells i quina no fou la sorpresa, quan per l'escletxa petita de la porta que només obriren un xic i amb gran reserva, els veié tots misteriosos i callats al volt d'un túmul negre.

El túmul negre, les llatínades que havien sentit i l'aire de misteri d'aquelles cares tot feia pressentir que aquells capellans es dedicaven a pràctiques negres i funeràries.

Pobres innocents! Pensar que sota aquell túmul negre no hi havia altra cosa que unes cartes esteses que ells havien cuitat d'ocultar amb el mantell i que les pràctiques negres no eren altra cosa que un «set i mig» arrencat amb tota fúria.

Aquells capellans i el jove seglar havien estat condeixebles i es reunien un dia cada any, per defensar-se així del tedi d'aquella vida de soledat que feien, dispersats com

estaven per la muntanya. La nit solien dedicar-la cada cop a les cartes.

D'aquelles sessions de nit ells, en broma, en deien «l'Acadèmia» i quan la convocaven solien fer-ho també en forma acadèmica senyalant un tema en llatí sobre el qual s'havia de disertar i discutir. El tema solia ser sempre poc més o menys:

Utrum possint dari quator «setem et diminium» simul et sub eodem respectu necne. (Es poden donar quatre «set i mitjos» alhora i sota un mateix concepte o no).

Durant les sessions de «set i mig», sovint parlaven també en llatí macarrònic, especialment l'ex-seminarista que sempre emprava textos de les sagrades escriptures, tergiversant-los en broma i d'una manera profrana, amb un xic de sofriment per part del capellà místic que se n'escandalitzava i de les rialles dels altres als quals feia molta gràcia.

I esdevingué que:

Aquella nit, ja feia estona que el pobre ex-seminarista perdia. Havia pres la banca i no tallava cap vegada que no quedés demostrada practicament la tesi de la convocatòria, havent de pagar quatre «set i mitjos» alhora.

Una de les vegades, ja n'havia girat tres als seus companys que no l'havien planyut gens carregant-los de diner d'una manera desmesurada. Anava a girar-se carta per ell, però deturant-se, de sobte, prengué la carta sense girar-la i fent una veu greu i monòtona, imitant el so d'una pregària digué en to de broma:

Satane, veni et adjuva me. (Satanàs, vina i ajuda'm). Tots rigueren a desdir, fora el capellà místic que es posà més seriós que mai, mentre ell es girà la carta que sumada a les anteriors feia *set*. Havien sortit tantes figures, que tots cregueren que el pobre ex-seminarista havia de perdre forçosament. Ell que es detura de nou

i, tornant a pendre aquell mateix to de veu, diu:

Satane, veni et adjuva me; me derelinquas me in perditionem. (Satanàs vina i ajuda'm; no em deixis perdre).

Tots rigueren més encara, el místic manifestà quant violent es trobava, ell es girà novament carta i tots es quedaren sense alé, en veure apareixer una figura que li feia guanyar la jugada.

Aquella tremolor de la seva mà, en recollir els diners, fou un xiquet més forta, les rialles que feren tots ja no foren tan clares i franques, endevinant-s'hi una punta de dubte que les ombrejava i el místic aixecant-se d'una revolada es retirà a la seva cambra.

El joc seguí endavant, repetint-se dugues vegades més la mateixa oració, el mateix atzar i la mateixa sort de l'ex-seminarista.

A la primera ja no rigué ningú, a la segona ja se'l miraven tots presos del dubte i com no gosant confessar la temença que els anava guanyant de mica en mica i fins ell i tot quedà un xic silenciós i ombrívol.

Tornà a pendre les cartes, les barrejà amb molta detenció, les repartí i als pocs moments els tres companys ja tenien «set i mig».

Es miraven els uns als altres, estranyats tant de la sort de l'ex-seminarista com de l'atzar que per quarta vegada es repetia amb ells, sense saber per quina mena de misteri o de causa sobrenatural que tots ja sospitaven.

Quedaren un moment silenciosos, mirant-se tots tres alhora l'ex-seminarista, com per veure què faria. Ell se'l mirà també silenciós i un xic pàlid. Es sentien atançats el uns als altres, com si l'ombra d'una cosa invisible, però present els hagués ajuntat. L'ex-seminarista dubtà un

moment, proposa interiorment no tornar a dir mai més, ni en broma, l'oració al diable però sense poder resistir una mena de força superior que el vencia, d'una manera mecànica i morta, tornà:

Satane, veni et adjuva me...

Arrivar a aquesta paraula, ofegar-se-li la veu a mitja gorja, sentir-se tots plegats com un calfret que corria de l'un a l'altre i fer ell «set i mig» fou un instant.

Alçant-se tots d'una revolada i mirantse fit a fit, sense confessar-se, però la basarda que, aquells moments, els gelava per dintre, es retirà cada u a la seva cambra, quedant-se l'ex-seminarista sol i com no gosant ni bellugar-se.

Es despullà, es persignà—costum que feia temps ya havia perdut.—apagà el llum i es colgà sota els llançols. Començà l'«A Déu m'encoman», que també feia anys havia oblidat, i contra cor i sense adonar-se'n, de mica en mica se n'anava a aquella altra oració.

Satane veni et adjuva me...

Havia guanyat molts diners i en sentia un remordiment que no el deixaba assossegat. Aquells diners que ell no havia gosat ni tocar del damunt la taula, fins li semblava que hi feien com una mena de fosforescències.

Fent el cor fort, s'aixecà, els prengué d'una mosta, obrí el balcó i els llençà a una placeta solitària del davant de l'hostal, tornant a tancar ràpidament el balcó com si temés que no hi tornessin a rebotre i tremolant com una fulla a l'arbre.

El dringar d'aquelles monedes en el silenci de la nit li semblà de debó la rialla del diable que es mofés d'ell.

Quines pretensions! Com si el diable no tingués altra feina!

VENTURA GASSOL

~~~~~
AQUEST NÚMERO DE POBLE NOU HA ESTAT PASSAT PER LA CENSURA DEL GOVERN CIVIL

L' Alfàbrega

Aquesta mata olorosa
de la nit de Sant Joan,
llança flaire, silenciosa,
entremig de la bravada
de la nit incendiada
per tants focs que es van alçant.

Entremig dels núvols roigs,
el cel blau i les estrelles;
entremig dels crits de goig,
remoreig de fontanelles;
i entre el baf esbogerrant,
una flaire es va escampant
fresca, suau i candorosa:
les alfàbregues la fan;
són les mates oloroses
de la nit de Sant Joan.

Donzelles enamorades
d'un nuvi esdevenidor,
escabelleu les alfàbregues
perquè facin més olor.

L'alfàbrega escabellada
és un encenser violent
que, llançant la flaire enlaire,
augmenta l'encantament.

Quina olor més fresca i forta
ara que els focs ja se'n van!
Sant Joan, obriu la porta
perfumada del Llevant!

I en el matí d'aures blanques,
l'alfàbrega trobarà
altres aromes germanes
que la nit fan oblidar.

JOAN MARAGALL

Els ponts a través dels segles

PERIÒDICAMENT, des d'aquestes pàgines i atenent la bona acollida de la revista POBLE NOU, anirem publicant una sèrie d'articles en els quals tractarem diferents matèries d'interès científic, cultural, social i històric. Creiem que en el nostre treball s'hi veurà l'afany que tenim d'il·lustrar els nostres amics lectors, de totes aquelles coses en les quals poguem aportar-hi la llum dels nostres coneixements fruit dels estudis que tenim fets i que pensem fer en el successiu. Comencem avui per a parlar dels ponts que hom ha fet i construït a través dels segles fins els nostres dies, fent-ne un breu historial.

Els ponts, com moltes d'altres coses de les quals se serveixen les persones, es pot dir que són d'origen tan antic com la humanitat mateixa.

Les primeres traces de contruccions de Ponts pròpiament dits, són d'origen assirià i egipci. La Bíblia no fa cap esment d'ells.

En els primitius ponts la cosa que verament sorprèn, és pensar de la manera que aquelles magnes obres havien de construir-se donats els mitjans dels quals disposaven.

Si bé és veritat que els materials que s'empraven són quasi bé els mateixos que s'usen avui dia, els constructors devien ésser guiats pel seu instint en la resolució de les implicades valors estructurals. Hi ha qui diu que els savis d'aquells temps eren persones super-humanes, baixades a la terra per a guiar a la naixent humanitat, i que per a elles no hi havien secrets a la terra. Sigui com sigui, el cert és que algunes de les grans construccions antigues encara són un problema.

A Minive i a Babilònia, 4000 anys abans de Jesús-Crist, ja és feien arcades de totxos.

Segons la història, damunt del riu Eufrats, 2200 anys a. J. C., va construir-s'hi un pont amb totxos i d'un sol arc. Aquests totxos eren de grans proporcions. El pont tenia una 200 metres de llarg i la part superior es trobava uns 60 metres damunt de l'aigua.

Degut a què els totxos de Babilònia no eren de gran duració, actualment no es poden admirar aquestes obres; a altres indrets, però, del món antic, on les pedres eren usades, els ponts eren construïts d'una tal fortalesa que resistien les guerres, inundacions i terratrèmols.

A Pèrsia, per exemple, hi ha actualment el pont damunt del riu Diz, la construcció del qual es féu vers l'any 350 a. J. C. i que té uns 380 metres de llarg, conservant-se en regular estat.

Una de les coses que devien de tenir en compte els constructors de ponts d'aquells temps, era que les guerres no oferissin cap avantatge a l'enemic, puix que cada gran pont era una invitació a la invasió. Com a conseqüència d'això els ponts aixecadissos o bé amb bastidors de Junta que poguessin destruir-se amb facilitat, eren preferits als treballs de mamposeria de gran durada.

El pont construït per Trajà damunt del Danubi, l'any 104, de bella estructura i probablement tindria uns 915 metres d'extrem a extrem.

Els romans varen arribar a una construcció tan perfecta de ponts i acueductes, que alguns d'ells encara serveixen.

Els arcs els construïen amb troços de pedra treballada abans d'ésser muntats, i era tanta la perfecció del seu treball que no calia emprar morter per a les unions. Construccions d'aquesta mena se'n feren durant unes dotze centúries, i eren contínuament rivalitzades per nous tipus.

Cap a l'any 1800 hom assenyala la construcció dels ponts penjants.

Els japonesos, d'ençà de molt de temps, en els rius estrets empraven plataformes suspeses amb cadenes pels seus extrems. Aquesta idea va estendre's per Anglaterra i Nord Amèrica. El primer que es va construir d'aquest sistema fou a Anglaterra, l'any 1741, sobre el riu Tees.

Aquest pont tenia uns 31 metres de llarg i uns 60 centímetres d'ample. Més tard fou construït un altre pont d'uns 42 metres de llarg amb cables, sobre els quals s'hi posaren troncs d'arbres.

L'inconvenient principal d'aquests ponts penjants, tan diferents dels altres, era que no formaven un cos rígit. Degut als mo-

viments laterals que tenim, es desenrotllaven grans esforços als extrems i quan s'usaven també es produïa un moviment de dalt a baix, principalment quan hi passaven pel damunt moltes persones amb pas comparat al del bestiar, la qual cosa podia portar males conseqüències. Un cas d'aquest fou registrat a la ciutat de França, Angers, l'any 1850. Per damunt del pont passaven formats 487 soldats i degut a les forces que representaven els seus pesos, les quals sincrònicament afectaven al pont i l'anaven castigant, va arribar un moment que, aquest s'esfondrà, morint-hi uns 200 soldats.

Com veieu, la història dels ponts afecta quasi bé totes les races primitives i modernes, i els ponts que es construeixen actualment no són més que adaptacions dels sistemes d'abans en més o menys variants a les necessitats actuals, i així es resolen els problemes amb els mitjans de que disposa la ciència actual.

M. FIOL i OLIVER

La moralitat

MORALITAT, dolça paraula que porta dins del cos la seva essència. D'aquesta essència n'hauríem de respirar, n'hauríem de seguir el camí que ens assenyala, aquest camí de la bondat i de l'honradesa a què haurien d'aspirar totes les persones. Avui dia, però, la paraula moral quasi a desaparegut; som al segle XX i aquesta dolça essència de la vida hauria d'haver pujat i d'haver commogut l'ànima de les gents.

Tenim llibres d'homes immortals llegats al poble i tenim llur saviesa i llurs idees nobles escrites en belles paraules, d'aquells homes que seguien el camí de la moral, el camí que els va fer immortals... Avui retornem al catorzè segle, el segle que el valent navegant Colom descobrí un Nou

Món. En aquest Nou Món hom veïe els habitants ballant els seus típics balls; i nosaltres, amb la poca moral i la poca cultura, hem pres una desfrenada carrera cap enrera de la civilització; hem volgut imitar aquells salvatges i, no sabent com fer-ho, ens hem assimilat les danses dites malament modernes. Aquestes danses han xuciat el cervell del jovent d'ara, fent-nos perdre la poca moral que tenim.

Mentrestant, aquells homes que volgueren enaltir el gènere humà quasi es pot dir que es veuen humiliats i escarnits. Si tinguéssim una mica de sensibilitat encara ens podríem redimir i amb el nostre esforç fer viure i pujar la nostra terra.

SILVER

Nit estival

I com ha d'ésser trista una nit d'estiu sense esteles!

Res no hi ha que dongui més coratge, sobre tot si sou jove, com el vol de lluernes que a l'estiu us acompanya en les vostres passejades nocturnes. Són uns amics discrets, que us parlen al fons de l'ànima i atien la foguerada de les vostres il·lusions.

Jo sóc content, ara, de passejar la meua joventut fora de la vila amb aquestes llusors llunyanes per tota companyia.

Arreu plana una calma que em lleva la vanitat inútil.

Quina serenitat la d'aquests prats tan foscos! Les fulles dels arbres, quina dolça immobilitat! Quina quietud més pregonia per tot! Res no dóna senyals de vida, res no altera la gaubança del meu esperit contemplatiu.

La lluna avui s'ha oblidat de sortir, i l'única claror és la pluja constant de cel·listia.

El rierol, mansoi, té enveja del cel i també vol posseir lluernes, les quals amb la humitat devenen més tremoloses encara. Prop del rierol un canyar majestuós, un recer a posta per un idil·li. Ha d'ésser tan sublim seure entre les canyes, amb l'amada al costat, les galtes freu a freu per dir les paraules tènueament, pau... sa... da... ment...

I les paraules nonades per servir la pau harmoniosa es fondrien a flor de llavis, però les centelles dels ulls dirien plenament l'amor de l'un i de l'altre. I tota la passió condensada, devindria una abraçada estreta i esclataria furiós el bes roent, apassionat, com retruny el tro quan el llamp fulgent esquinça els núvols. I llavors els grills i les granotes, plens de gelosia, començarien també el seu idil·li monòton.

I nosaltres, cofois, ens alçàriem, i enllaçats triomfalment passejariem la nostra amor pel camí que mena a vila...

Com ha d'ésser trista una nit d'estiu sense esteles! I com és trista, ai las!, la solitud en una nit estelada!

PERE M. PIERA

Amorosa

Oh, l'amada del meu cor!
Conta'm avui una falla
que hi vessi força l'amor
el mateix que el vi a la taula.

Que hi surtin besos de foc
i abraçades de follia...
Del dolor parlem ben poc;
que tot sigui d'alegria.

Parla d'aquell bes furtat
al que l'amor hi va riure;
un amor esbogerrat
que ens va mostrà el goig de viure.

Parla de música i flors
i d'aquelles nits serenes
que entrellaçarem els cors
amb finíssimes cadenes.

Parla'm de tot, amor meu!
Fes que ta veu brolli pura
i que em trobi al costat teu
feliç de tanta ventura.

J. MUNNÉ i FITÉ

Concert a l'Orfeó de Sans

El diumenge passat, dia 12, la celebrada liederista poblenovina Francesca Gibert i l'excel·lent professora Josepa Tomàs, donaren un notable concert a la sala de l'Orfeó de Sans.

La primera i la tercera part d'aquest concert anà a càrrec de la jove cantatriu Francesca Gibert, la qual interpretà exquisidament diferents cançons nacionals i estrangeres, acompanyada al piano, impecablement, per Josepa Tomàs.

També aquesta prestigiosa artista tingué al seu càrrec la segona part del citat concert, executant admirablement, amb tota passió i perfecció, obres de Schumann, Chopin, Debussy i Albeniz.

El públic escollit i selecte que emplenava la bella sala de l'Orfeó de Sans, aplaudí amb gran fervor a les dues joves artistes.

S.

I N S T A N T S

L'APATIA CIUTADANA.—Un company de redacció de la nostra Revista s'ha ocupat per tercera o quarta—ara des de les pàgines de *La Veu de Catalunya*—amb tota l'expressió lírica que li és fidel, de l'encís que tindria la nostra Rambla si fos oberta fins a la mar. Jo recordo que el desvetllador màxim de la nostra cultura, el Dr. Riera i Puntí, ja va encetar aquest tema fa alguns anys a *La Veu de Sant Martí*. Faig aquest retret de testimoni per tal que, quan sigui un fet l'obertura, siguin homenatjats als qui s'ho mereixin i no hi hagi ingerències d'inconeguts de darrera hora.

Pels qui sentim aquest plet arran de pell i remembrem imatges tendres, ens trobem decebuts en no trobar ressò entre els elements directius de tantes societats i cooperatives com hi ha al nostre suburbi. Pensar que fa tants d'anys que l'apatia de la gent s'ha acostumat a veure les coses tal com els hi deixen hom es desencoratja i voldria deixar-los en aquesta negligència espiritual.

Però—cal dir-ho—tenim el nostre egoisme per aplicar-lo en tot desinterès en les coses que ens manquen per al nostre gaudi i aquesta és la raó de la nostra santa insistència. Ara sou vosaltres, poblenovins, els qui heu de començar a besllumar aquesta qüestió com a cosa pròpia. Heu de fer-ho per als vostres fills xamosos i xirois, per a que puguin veure la mar cada dia. Per als nostres hostes i per als vianants que des del carrer de Pere IV veuran els rissos escumejants del nostre Mediterrani. Per a l'esplendor i grandesa del nostre Poble Nou que faria la denteta a totes les altres barriades.

Cal fer arribar els nostres desitjos a qui calgui, però hem d'ésser-hi tots! Tant els cooperatius com els de ball de societat, els que feu cap a les festes esportives, els que feu saltironar fitxes i falleu l'as, els èmuls d'Hollivoot, els excursionistes, algun escaducer lector de biblioteca o ateneïsta apòcrif... tots cal que feu dos minuts cada dia de meditació per a refermar

aquesta aspiració, i veureu promptament com tots ens trobarem el dia menys pensat de cara a la mar i els ulls a l'infinit tot presentint la vela que ha de venir...

ELS HOMES DEL PEU DE REI.—No em puc sostreure a la imatge del man-yà que comprova una peça amb el peu de rei i us diu amb gran aplom:—Aquesta peça és esguerrada; hi manquen dues dècimes.—

La tecnologia té això; tot s'ha de fer al mil·límetre i, com més s'afina aquesta precisió matemàtica, més perfecte esdevé la màquina. Però amb les qüestions de la vida, com és complexa i diversa aquesta comprovació! Com més amplada tenen les concepcions que adquirèix la humanitat, més absurd és volguer comprovar llurs tares amb aquest estri de fraccions enxiquides i meticulosament exactes.

Dic això perquè hi ha gent que a cada pas, en fer la crítica de les coses que els hi passen pel nas, us surten amb el peu de rei a fer la comprovació al mil·límetre. Els homes del peu de rei—que n'hi ha que són intel·lectuals i n'hi ha d'altres que són dels que n'hi ha més a arreu—fan nosa. Us trobeu davant d'un dibuix, i amatent, al primer cop d'ull, s'han adonat que la figura del quadre només té quatre dits a la mà. En una escultura descobreix una lleu taqueta al marbre. En una representació teatral us fan notar que el galan jove porta els mateixos mitjons que al primer acte. Quan va als concerts d'orquestra, sempre es fixa amb el mestre per a retreure algun gest superflu. En una recitació de poesies troba que les volubles quartilles del poeta eren massa esquifides...

Es interminable la llista de retrets que podria fer, però a tots us vagarà de conèixer-los. Les coses de l'esperit s'han d'analitzar amb els ulls de l'esperit i no s'ha de volguer fer el cervell una quadricula per a medir-ho tot ras. Cal tenir sempre a punt el nostre esguard indulgent i comprensiu, per a fer al guany d'alguna innovació o creació ben nova.

XESPIR

R E T A L L E T S

Ja ens han tret «el banc de la vergonya», del nostre Passeig del Triomf.

Ara, però, resultarà que ens quedarem sense banc... i sense vergonya.

Mai no estem contents!

—
Els guàrdies urbans, per Corpus, varen estrenar un nou uniforme.

L'Ajuntament sempre *urbanitzant*!

—
Diàleg al carrer de Pere IV, tot contemplant l'esventrament que s'hi fa:

—Què és això tan estret?

—Un «metro»...

—...!

—... d'ample!

—
A la nostra Rambla del Triomf també li ha arribat l'hora dels esventraments.

Quina llàstima que no tinguem també una Plaça de Catalunya!

Car llavors no semblariem tant de barriada!

—
S'està fent la recollida dels gats dels mercats. I les rates, doncs? Que potser les protegeix l'Ajuntament?

R I M S D E L ' H O R A

E l s   s a u r í s

Ara s'ha posat de moda un nom abans de poc ús que avui per tot arreu roda fins i tot ja fent-ne abús. Es tracta dels que endevinen el què hi ha, clar i concís, (amb llur ciència que dominen) sota terra: dels saurís. Fins ara ningú no hi creia que això pogués existir, i el qui ho sabia s'en reia sens poguer-ho resistir. Perxò diuen:—No és possible descobrí el què hi ha enterrat sense veure-ho; no és factible amb els mitjants que han emprat. —Jo no ho crec que la vergella amb què fan l'experiment, tant si és jove com si es vella la persona, al moment assenyali, ben precisa i amb moviments convinguts, si és aigua, o d'altra guisa pels materials coneguts. —No pot ser de cap manera que el pèndol faci senyals

a la persona qui opera amb els procediments tals. —I els guants de color?—fan d'altres. —Veies per què serviran! —També ho fariem nosaltres!— sents algú de tant en tant. I sí que es fa; de seguida, només que sabent-ho fer; que en les coses de la vida sempre hi té d'ésser un primer. I que el provar duu avantatges això ja es veu a venir, car, cercant per tots paratges, potsé algun jorn podrem dir que al jardí de casa nostra i amb aquests procediments, d'or o plati em trobat mostra fent-nos rics en pocs moments. I encar més: aquesta ciència que ara duu tant de renou, descobrirà la presència de qui ens vulgui amagar l'ou. Qui més trobarà la mina serà, però, sens tropells, —i això prompte s'endevina— ...el qui vengui els aparells!

EL BIS-COMTE ARNAU

URBANITZACIÓ I MILLORES

PAVIMENT i AFIRMAT.—Són molts els carrers del nostre districte que es troben mancats d'afirmat i que estan en un lamentable estat de pavimentació. Per tal d'arranjar en tot el possible aquest estat deficient de les nostres vies, la Unió de Propietaris i Industrials del Districte Desè realitza des de fa temps incansables gestions prop de la Comissió d'Eixampla de l'Ajuntament, les quals gestions han fet que últimament s'aconseguís que es destínés una brigada per a portar a cap aquells treballs.

La brigada en qüestió ja ha començat per col·locar una bona capa de grava al carrer de Llull, el qual carrer era un dels més necessitats d'aquesta millora.

EL PONT DELS ANGELS.—Les obres que vénen realitzant-se d'un temps ençà al lloc anomenat pel Pont dels Angels, sembla, segons notícies que hem rebut, que quedaran terminades per tot aquest mes.

Una vegada arranjat i urbanitzat del tot

el citat indret, l'intens trànsit que passa per aquell lloc serà canviat i regularitzat de forma que el tràfec descendent passi per una banda i l'ascendent per una altra, descongestionant d'aquesta manera l'excés de trànsit i evitant les moltes desgràcies i atropells que s'hi succeïen amb esveradora freqüència.

EL PONT DEL CARRER D'ALMOGAVARS.—Els primers dies del pròxim mes de juliol, començaran els treballs de construcció del pont que s'ha d'edificar damunt del pas a nivell de la Companyia de M. S. A. al carrer d'Almogàvars, del qual pont ja n'haviem parlat en números anteriors en aquesta mateixa secció.

Serà aquesta, com també ja teníem dit, una millora de gran importància i de molta eficiència, car farà que dongui pas a un gran número de carruatges que actualment els cal atravessar el pas a nivell del carrer de Pere IV, la qual cosa farà que es descongestioni enormement el trànsit en aquest carrer.

Biblioteca Popular del Poble Nou

Passeig del Triomf, 50

Hom fa present que aquesta Biblioteca està oberta als poblenovins i a tot el públic en general, tots els dies de 9 a 11 de la vetlla.

Els dimecres i divendres de cada setmana, a les hores indicades, s'efectua el préstec completament gratuït de volums a domicili.

També aquests són els dies assenyalats per al retorn dels llibres.

A més, cada diumenge de 11 a 1 del matí, hom procedeix al servei de préstec gratuït de llibres a les senyoretes.

Cal tenir present, també, que la «Biblioteca Popular del Poble Nou», forneix tota classe de llibres amb el deu per cent de descompte sobre el preu marcat.

CARNET DE NOVES

POBLE NOU

REVISTA

Redacció i Administració:

Carrer Lope de Vega, 7.-Barcelona-P. N.

Subscripció: 1'50 pessetes trimestre

Número solt: 30 cèntims

Surt el primer i tercer diumenge de cada mes

EL PATRÓ DELS XOFERS.—Davant de l'èxit assolit l'any passat, la Comissió Organitzadora de les festes de Sant Cristòfor, patró dels xofers, s'ha reunit per tal d'acordar el programa de festeigs que amb tal motiu se celebraran a la nostra localitat.

Al pròxim número donarem més detalls d'aquesta festa, la qual, a jutjar per l'entusiasme que regna dintre de la Comissió, promet obtenir un èxit verament esclatant.

EL RASTRE DE LA NEU.—Per la diada de Corpus, a la nit, a la sala del «Centre Moral», es donà una projecció de la pel·lícula esportiva «El rastre de la neu» propietat del «Centre Excursionista de Catalunya».

Aquesta pel·lícula, certament molt interessant, fou projectada de mutu acord entre l'«A. E. Júpiter» i el «Centre Moral».

ACADÈMIA VIVES.—Avui, a les sis de la tarda, es donarà en aquesta Acadèmia, dirigida pel notable artista català Ricard Vives, un escollit concert musical a càrrec dels deixebles de la citada Acadèmia.

Al pròxim número donarem una ressenya d'aquest acte.

TERESINA BORONAT.—A París, número 28 de la Place Saint Georges, la coneguda artista catalana Teresina Boronat, ha inaugurat un «Studi» on s'hi dona acollida a tota classe de manifestacions d'art.

Anhelem per a la notable dansarina, filla del Poble Nou, i al seu «Studi de Danses», èxits força esclatants.

LA SOCIETAT L'ALIANÇA.—Interinament, mentre no s'acordi el contrari i no sigui normalitzada la situació d'aquesta coneguda entitat poblenovina, la Secretaria de la «Societat L'Aliança», a causa del comiat judicial demanat pel propietari de l'immoble, s'ha traslladat al Passeig del Triomf, n.º 5 (bar).

BALLS DE SOCIETAT.—Per la revetlla i diada de Sant Pere, l'«Ateneu Colom» ha organitzat uns extraordinaris balls de societat.

També l'«Ateneu» del Poble Nou farà el pròxim dia 10 del mes que vindrà, uns lluïts balls.

Per aquests balls, les sales de les dues entitats citades seran ricament ornamentades, i abans de començar els balls de nit hi haurà concert musical en els seus respectius salons de cafè.

SALUT GREU.—S'ha accentuat la gravetat en la malaltia que des de fa temps pateix la distingida esposa del nostre bon amic i ex-regidor senyor Tomàs Burrull.

Sentiríem que les pronòstiques dels metges, els quals ja no confien en salvar la salut de la pacient, tinguessin confirmació.

NOÇA.—Ahir foren celebrades solemnement a l'Església de Nostra Dona de la Bonanova, les noces de la gentil senyoreta Maria Escolà i Ciervo amb el distingit jove senyor Jaume Puig i Cudet.

Desitgem a la feliç parella una eterna i ben dolça lluna de mel.

NECROLÒGIQUES.—Ens cal consignar la mort de la virtuosa mare del nostre benvolgut col·laborador senyor Pere M. Piera, al qual acompanyem en la dolor que l'afligeix.

—El dia 10 d'aquest mes s'efectuà l'enterrament del conegut poblenoví senyor Plàcid Francès, als familiars del qual donem el nostre més sentit pèsam.

—El passat dia 14 d'aquest mes, lliurà la seva ànima a Déu el senyor Salvador Solanes. Acompanyem a la seva família, en especial al seu fill polític senyor Pau Peraire, amb la dolor que els envaeix.

CARTELL POBLENOVÍ D'ACTES I FESTES

Cooperativa «Pau i Justícia»

Diumenge, dia 19.—Nit ball de quintet.

Dijous, dia 23.—Nit, ball de quintet.

Divendres, dia 24.—Nit, ball de quintet.

Diumenge, dia 26.—Nit, ball de quintet.

Dimecres, dia 29.—Nit, ball de quintet.

Diumenge, dia 3.—Nit, ball de quintet.

Agrupació Excursionista Júpiter

Diumenge, dia 19.—Sortida familiar de banys a Montgat.

Dimarts, dia 21.—Vetlla, cinquena lliça de Topografia.

Dissabte i Diumenge, dies 25 i 26.—Excursió de Camping a la Costa Brava.

Diumenge, dia 3.—Sortida de banys a Sant Pol.

Ateneu Colom

Diumenge, dia 19.—Tarda i nit, ball de quintet.

Dimarts, dia 28.—Nit, ball extraordinari de Sant Pere.

Dimecres dia 29.—Tarda i nit, ball extraordinari de Sant Pere.

«Ateneu» del Poble Nou

Diumenge, dia 19.—Tarda, ball de quintet exclusiu i gratuït per als socis.

Diumenge, dia 26.—Festival de l'Agrupació Ciclista Poble Nou: matí, vermuth d'honor; tarda, funció dramàtica; nit, ball de societat.

Cooperativa «L'Artesana»

Diumenge, dia 19.—Nit, ball de quintet.

Diumenge, dia 26.—Nit, funció dramàtica.

Diumenge, dia 3.—Nit, ball de quintet.

Centre Moral

Diumenge, dia 19.—Tarda funció lírica.

Dijous, dia 23.—Nit, sardanes.

Divendres, dia 24.—Tarda, sardanes.

Diumenge, dia 26.—Tarda, funció Teatral.

Diumenge, dia 3.—Tarda i nit, cinema.

Club Deportivo Júpiter

Diumenge, dia 19.—Partit contra l'«Iluro de Mataró», camp local.

Divendres, dia 24.—Partit contra l'«Avenç», camp forà.

CAFÉ "ATENEU" DEL POBLE NOU MARTÍ TORRAS (MARTINET) - Carrer Wad-Ras, 208

Licors de les millors marques : Ressonons econòmics
Preus limitats amb les begudes : SALÓ DE BILLARS

SOLFEIG i PIANO

LLUISA MARÍ :-: Carrer Catalunya, 82, 1.er, 2.na

COMPTABILITAT i CORRESPONDÈNCIA

portarà jove de 25 anys, a hores

Raó: Impremta Ibèrica, Passeig del Triomf, 48

Josep M. Campdesunyer

Sastre

Wad-Ras, 232, baixos
(enfrent Café Aliança)

Poble Nou

Vins de Sant Sadurni de Noia

Ollis - Xampanyes - Licors

**Anissats de la Cambra Agrícola
d'Igualada**

Joan Orpí

Venero, 16, baixos
Poble Nou

Cafè de L'Aliança

Carrer Wad-Ras, baixos

Xocolates

Licors

Sandwichs

Refrescos

Pastes

Ressopons

Francisco Domini

Pere IV, 172 :-: Telèfon S. M. 184 :-: Barcelona

Tallers de Caldereria d'Aram i Ferro

Aparells i Tuberies :-: Auto-claves i serpentins :-: Desfil·leries

Fill d'E. Bruguera

Carrer Riera, 28

Telèfon A. 3772

Compressors d'Aire

BOMBES DE BUIT Sistema "Planche" patentat

Grans rendiments :-: Grans pressions :-: Preus interessants

Gran Empresa de Pompes Fúnebres

LA SOLEDAD

Servei Permanent

Central i Tallers: Pere IV, 120-Telèfon S. M. 637

Sucursals:

Passeig del Triomf, 17	-	Telèfon S. M. 823
Hospital, 97	-	A. 5256
Urgell, 78	-	A. 4930
Aribau, 18 (Entressol)	-	A. 5177
Monjo, 10 - Barceloneta	-	A. 1381
Burriana, 6 - Sant Andreu	-	S. M. 823
Casanova, 72	-	

**Arques de gran luxe / Embalsamaments / Tras-
llat de despulles a províncies i a l'estranger**

NOTA.— La única Empresa que treballant als preus de les altres, descompta el 20 % de l'import de la caixa, directament a les famílies que se serveixin de LA SOLEDAD.